

FUNDAȚIA CASA TRADIȚIILOR ARDELENEȘTI
ERDÉLYI HAGYOMÁNYOK HÁZA ALAPÍTVÁNY
STIFTUNG HAUS DER SIEBENBÜRGISCHEN TRADITIONE

Târgu Mureș, Str. Târgului, nr.1, județul Mures
cod fiscal: 41453106, cont bancar RO71 OTPV 2000 0123 0144RO02

Erdélyi Hagymányok Háza Alapítvány tevékenységei

2022. július 1. – 2023. június 30.

Az Erdélyi Hagymányok Háza Alapítvány 2020 elején kezdte el tevékenységét, két fiókkal (Marosvásárhelyen és Kolozsváron) összesen négy alkalmazottal. 2021 nyarán további két városban indítottunk el területi irodát: Udvarhelyen és Csíkszeredában. A négy fiókot egy központi iroda kapcsolja össze Marosvásárhelyről. Ezzel együtt bővült az alkalmazottak köre szakemberekkel, kulturális szervezőkkel és miután a járványhelyzet szigorú szabályozásain is enyhítettek a hatóságok, 2022-ben már korlátozások nélkül, teljes jelenléttel tudunk partnerek lenni a népi kultúra továbbélésében fontos szerepet játszó rendezvényeken, programokon. 2023 tavaszára az alkalmazottak száma 21 főre bővült (három személy jelenleg szülési szabadságon van), továbbá már folyik a sepsiszentgyörgyi és nagyváradi területi irodák felállítása – így a vonzáskörzetükbe tartozó népi kultúrával foglalkozó civil szervezetek munkájának segítségét és a saját, hiánypótló programjaink elindítását is ki tudjuk teljesíteni. Terveink szerint a nagyváradi iroda a teljes Pártiumot fogja ellátni Temesvártól Nagybányáig, a sepsiszentgyörgyiek a dél-erdélyi szörványt és a moldvai csángó magyarokat fogják majd át, jelentős távolságokat áthidalva.

2022 nyara mozgalmas és eseményekkel teli időszak volt mindegyik iroda számára: nagy közönséget vonzó fesztivál Folkudvarok szervezése, jól behatárolt célközönségnek szóló táborok, kisebb, családi hangulatú hétvégék, események lebonyolítása jellemezte. Számos sikeres és nagy érdeklődésnek örvendő rendezvény szervezői/társszervezői lehettünk:

Borospataki Családos Tábor – 2022. 07. 03-10

„Az első családi tábor 2011-ben került megrendezésre azzal a céllal, hogy minél több családdal megismertessük hagyományunkat és a népi kultúránk különböző ágait. Évről-évre egyre

többen jelentkeztek be táborunkba, sokan közülük csupán az együtt eltölteni kívánt idő okán, nem feltétlenül a tábor nyújtotta lehetőségek miatt. Mára azok a családok, akik kezdetben nem voltak érdekeltek a hagyományörzésben, olyan gyermekeket nevelnek, akik táncolnak, hangszeren játszanak, népi mesterségekkel foglalkoznak. Amiben reménykedtünk, megvalósulni látszik. A tábor hét napja alatt a népzenei oktatás mellett a különböző foglalkozások által (kézműves foglalkozások, nemezelés, szövés, fonás, gyöngyfűzés, baranta (magyar harcművészet), néptánc, ének tanulás, népi- és szerepjátékok, kirándulás, lovaglás, gyógynövénygyűjtés, stb.) a családok tartalmas időt tölthetnek a skanzen hagyományos környezetében. A népzeneoktatás a következő módon zajlik: a hangszeren tanulni vágyók a különböző oktatók vezetésével délelőttönként 3,5 órát és délutánonként 3 órát foglalkoznak a muzsikálással, esténként a táncházakban is adott számukra a lehetőség, hogy megmutassák tudásukat a táncoló közönségnek. Muzsikusaink a hét folyamán nem csak oktattak, de esténként táncot muzsikáltak, vagy csak folkkocsma jelleggel a hallgatóság kedvére szabadon folyt a muzsika, nap közben pedig gyermektáncot is húzták a talpalávalót. A tábor immár 9. alkalommal teremtett hasznos és tartalmas kapcsolódási lehetőséget családok számára. Az utóbbi 3 évben már olyan szintű volt a túljelentkezés, hogy nem csak a skanzen kisházaiban voltak elszállásolva a résztvevők, hanem a skanzen utcájában más házaknál is. A tábor híre szájról-szájra terjed, így egyéb "hivatalos" marketing tevékenységre tudatosan nem fordítunk gondot. Próbáljuk ezáltal a skanzen nyújtotta kapacitásokat kihasználni és kitölteni, törekszünk rá, hogy ne nője ki magát a tábor, hiszen az a minőség rovására menne." – Molnár Szabolcs, az Erdélyi Magyar Népzeneészek Egyesületének elnökének beszámolója a Borospataki Családos Táborról, amelynek immár az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány is társszervezője.

GernyeFest, 2022. július 10. - A sepsiszentgyörgyi Liszt Intézet - Magyar Kulturális Központ- és a Fejes Művészeti Akadémia Egyesület közös szervezésében került megrendezésre a GernyeFest egynapos fesztivál Gernyeszegen, a Teleki kastélyban, Marosvásárhely közelében. Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány első alkalommal társult a fesztiválhoz, a népi vonalat képviselve gyerekeknek szóló kézműves foglalkozásokat (rongybaba készítés, kötélverés, nemezelés, gyöngyfűzés) kínált a résztvevőknek, amelyeket helyi zenészek muzsikaszóval kísérték, illetve gyerektáncot és élőszavas mesemondás zárta a napot.
<https://www.facebook.com/events/702667547692483/?ref=newsfeed>

Július 10-15 között a **IX. Kalotaszegi Vándor Néptánc-tábor** társszervezői voltunk. A nagy sikerű tábor ezúttal Nyárszón került megrendezésre, gyerekeknek, fiataloknak biztosítva lehetőséget a Kalotaszeg térségében működő néptánc-csoportok találkozására, táncstudásuk fejlesztésére.

<https://www.facebook.com/kalotaszegitabor/posts/pfbid02qa4CPmDR8bHMNWTcH8QepPPp2vhCYG54piXx2jXPfbY8sCheWaL9RCs47evUB6HGI>

A Szőke Nyikó Hagyományörző Egyesület által szervezett **Székelyföldi citeraoktató tábor** július. 18 és 22 között zajlott Székelyszentmihályon, az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány társszervezésében. A tábor ideje alatt főleg erdélyi tájegységek népzenei anyagával ismerkedtek meg a citerajátékot kedvelő jelentkező gyermekek, fiatalok és pedagógusok: „Célunk az volt, hogy megszeretessük magát a hangszert és zenét a diákokkal, a pedagógusoknak pedig irányt mutassunk ezeknek visszatanításában. A táborozók Maros, Hargita, és Kolozs megyéből érkeztek a következő településekről: Marosvásárhely, Nyárádszentimre, Torda, Balánbánya, Korond, Sepsibükszád, Székelyszentmihály, Csikborzsova, Tusnádfürdő, Székelyudvarhely, Oroszhegy, Budapest, Homoródszentpál, Kadicsfalva, Marosszentgyörgy, Csikszentdomokos, Körtvéfája, Csittszentiván. Oktatóink Biró László (Mezőtúr, HU), Bőr-Hunyadi Gyula (Marosvásárhely, RO), Tar Csilla-Eszter (Balmazújváros, HU), Dudás Klára (Forráskút, HU) voltak. Maga a tanterv és az oktatások Biró László koordinálásával zajlottak le. A csoportok a diákok tudásszintjének megfelelően alakultak ki hétfő reggel, majd minden csoport miután elfoglalta a számára kijelölt termet, kezdetét vette a citeraoktatás.

Tar Csilla-Eszter citeratanár a kezdő csoporttal foglalkozott. A csoport életkora 6-60 év közé tehető. Különleges módszertanának köszönhető a gyors fejlődés, a színes érintő kotta, citerarajz alkalmazása. Bukovinai és Mátyusföldi gyerek dalokat tanultak. Pedagógiája az énekalapú hangszeroktatásra és a vizualizációra épül. Összeállított dallampéldái által rövid időn belül meg lehet tanulni citerázni.

Bőr Hunyadi Gyula népzeneész a középhaladó csoportról gondoskodott. A csoport 10-65 év közé tehető. Nyárádmenti csokrot tanultak és külön foglalkoztak a nyújtott ritmus pengetéssel. Fő célja a népzene megismertetése és megszeretése a citera segítségével.

Dudás Klára citeratanár a haladó-felzárkóztató csoporttal dolgozott, ők Magyarózdai népdalokat tanultak, A csoport többnyire pedagógusból tevődött össze. Véleménye szerint az értő közösség alakulásához elengedhetetlen a népzene ismerete, ezért fontosnak tartja a citerát minél több korosztállyal megismertetni.

Biró László citeratanár a haladó csoporttal dolgozott, ők a Gyimesi népdalokat sajátítottak el, technikai díszítésekkel szépítve a csokrot. A csoport életkora 14-60 év közé tehető. Munkája célja, hogy a felnőtteknek és a diákoknak is hitelesen átadja az eddig megtanult és összegyűjtött tudását, és megismertesse a magyar néphagyomány megőrzésének fontosságát.

A székelyföldi citeratábori oktatáson több mint 40 „diák” merült el a citerajáték titkaiban. A táborban öt nap alatt szakmai oktatás, napi 6 órában történt. Az utolsó nap délután-pénteken gálaműsorral zártuk a heti táborunkat a helyi kultúrotthonban. A gála műsort a helyi citerazenekar nyitotta meg, és bemutatták a nyomos citerajátékot a tábor résztvevőinek és a meghívott vendégeknek. Ezután a tábori csoportok sorra bemutatták a tanult népdalcsoakraikat. A gálaműsort egy közös Bukovinai székely népdal csokorral zártuk. Az előadás azért is volt fontos eleme a tábornak, mivel a diákok számára ez bizonyítja a leginkább, hogy mennyi szépséget rejt, és mekkora feltöltődést tud nyújtani egy ilyen jelegű citeraoktatás. Mind emellett egy ilyen tábor oktatás eredménye példamutató a csoportok számára. Péntek este egy közös nagy vacsorával zárult, a meghívottak és a tábori résztvevők családjáikkal. Elmondhatjuk, hogy a tábori esték közös zenélése, éneklése nagy élményeket és örömkönnyekeket csaltak

a szemünkben. A sok gyerek buzgó vidám kacagása együtt töltött idő, az oktatók odaadó igényes szakmai munkájuk rá világított, hogy nem szabad hagyni, elveszni, a citerajátékot a köztudatból.

Meghívott előadónk volt Szalay Zoltán zeneszerző, néprajzkutató zenetanár - Csak tiszta forrásból Magyar népdalok- Oktatási segédjegyzett szerkesztője. Előadást tartott az ŐSI HAGYOMÁNYAINK TUDATOS MŰVELÉSE! a-tanulmányáról, arról, hogy hogyan maradhat, fen a magyarság öntudatunk továbbadása. Az előadás végén pedig a megjelent népdal kötetekből szemléltethetünk. A könyvekben megtalálhatóak az eredeti hanganyagok, különböző tájegységekről, mint segédeszköz segítséget nyújtanak a népdalok visszatartásában.

A tábor ideje alatt egy kiállítási helyszínt is berendeztünk, ahol megtekinthettük, és kipróbálhattuk a helyi és magyarországi citerakészítő mesterek hangszereit.

Magyarországi citerakészítő mesterek: Téglási Imre-Szigetmonostor, Gáts Tibor-Budapest, Gulyás Ferenc-Tárnok, Kovács László-Pécel, Barna István-Pécs. Erdélyi citerakészítő mesterek: Kusztos Árpád- Marosszentgyörgy, Nagy János- Jedd, Kelemen József-Csíkcsicsó, Osváth Pál Barna-Kadicsfalva-Székelyudvarhely.

Tódor Katalin és Csortán Hajnal mesekocsmá felnőtteknek cím alatt meséltek igazi tanulságos paraszti meséket. Szabadidőben Fábián Salamon Ildikó kézműves foglalkozást tartott a gyerekeknek.

Tapasztalatunk azt mutatja, hogy a táborból való hazatérés után az otthoni együttesben beindul egy magasabb minőségű munka és új citera csoport jött létre (Cimborák-Székelyudvarhely). A műhelymunkák ismét megerősítettek abban, hogy nyitottak kell legyünk a saját és más vidékeink népdalainak megismerésére, ahhoz, hogy ne csak szakmailag tudjunk fejlődni, hanem szívben és lélekben is helyre tudjuk tenni magunkat és az eddigi tudásunkat. Hálásak vagyunk a résztvevő diákokért és oktatókért, hogy jó kedvvel csatlakoztak be és kitartásukkal példát mutattak mindenki számára.

A sikeres tábor lebonyolításáért köszönetünket szeretnénk kifejezni az Emberi Erőforrások Minisztériumának és az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítványnak.” – A szervező, Szőke Nyikó Hagyományörző Egyesület beszámolója.

Tusványos: 2022 július. 19 – 23. között került megrendezésre a Bálványosi Szabadegyetem és Diáktábor közismertebb nevén a Tusványos, ahol helyet kapott a Kriza János Népzenei Sátor, ahová a programokat a Hagyományok Háza és az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány szervezte.

A sátor programjainak szakmai felelőse Pál István Szalonna volt, házigazdái: Sikentánc Szilveszter, Berecz István és Kacsó Hanga Borbála, a sátor hangtechnikusa Jendrics Gábor, illetve a programok lebonyolításának felelősei: Kacsó Csenge Réka, András Andrea a Hagyományok Háza részéről, az Erdélyi HH részéről meg Balogh Zsolt és Kis Réka.

Hétfőn este kezdődött a program a helyszín megtekintésével és egy ünnepséggel. Kedden reggeltől egész 17:00 óráig a sátordíszítés, kellékek kihelyezése és további előkészületek zajlottak, majd 17:00 órától kezdődött a palatkai táncoktatás, majd énekoktatás, mesemondás, és az esti programok.

Szerdától-péntekig minden nap 11:00 – 17:00 órák között kézműves foglalkozások voltak, amit a Csíki Nemez Műhely biztosított. Minden nap viszonylag sokan voltak, a nagy meleg, napsütés ellenére is. A 16:00 órás mesemondást Csórtán Hajnal, Tódor Katalin és Bedőházi Beáta végezték. A mesemondást mezőségi táncok oktatása követte, ahol szintén minden nap sok kezdő volt, ezt követte Kacsó Hanga Borbála népdaloktatása, aki minden nap más falunak a népdalait oktatta mezőségről. Ezt követően gyerekeknek és felnőtteknek szóló mesélés vonzotta oda a hallgatókat. 20:30-tól minden este volt egy koncert kivéve csütörtökön mert akkor a Bekecs néptáncgyűttesnek volt az előadása, minden esti koncert teltházas volt. A napot egy rövid táncház zárta. Mivel nagyon sok

kezdő volt ezért Berez István és Sikentánc Szilveszter végig oktattak 2 óráig majd kettőkor zárt a sátor és tovább a sátor előtt voltak az hajnalizások.

<https://www.ehh.ro/index.php/hu/programok/fesztivalok/97-kriza-janos-nepzenei-sator-a-31-tusvanyoson>

Egyfeszt – Folkudvar: 2022. augusztus 4-7. között zajlott a Gyergyó-medencei Egyfeszt összművészeti fesztivál, melynek célja megkeresni Gyergyó helyét a Kárpát-medence kulturális turisztikai térképén és visszahelyezni az őt megillető pozícióba. A fesztivál társszervezője és támogatója volt többek között az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány, valamint a budapesti Hagyományok Háza. A Folkudvar Gyergyószentmiklós központjában, a Szilágyi vendéglőben kapott helyet, ahol csütörtök estétől hétfő hajnalig színes programok várták az odalátogatókat: koncertek, előadások, táncoktatás, kézműves foglalkozás, viselet bemutató, pálinkakóstoló, mesekocsmá és táncházak. A legsikeresebb, leglátogatottabb programjaink közé tartoztak: a Mocorgók Néptáncegyüttes műsora, minden estés táncházak, gyerektáncházak, Farkas Tamás és az adatközlők, Folker együttes gyerekelőadása, Dr Benedek Tibor Magor - Berecz András és az adatközlők előadása, Paár Julcsi Hangoló: Kerekérdő koncert, Tükrös zenekar koncert. Egy-egy előadáson közel 250 ember, az esti koncerten és táncházakban pedig közel 500 személy vett részt. Átlagosan naponta közel 1500 ember látogatott be a Folkudvarba.

Zene, kultúra, hagyomány, kaland, turizmus és gyerekprogramok: az Egyfeszt a zene és a kultúra színes kavalkádja. Az a hely, ahol a hagyomány és a modernség ötvöződik. A fesztivál zenei palettáján rengeteg műfaj képviseltette magát és magába foglalta a legismertebb hazai és nemzetközi előadókat, de a népzene és a táncház sem maradt ki a programból. Az irodalom és színház szerelmesei könyvbemutatók, kerekasztal-beszélgetések és előadások beláthatatlan soraiból válogathattak, míg a gasztró-utcában a Gyergyói-medence hagyományos ízeibe kóstolhattunk bele. Természetesen a gyerekeknek is számos lehetőségük volt kikapcsolódni az Egyfeszten, hiszen fontos, hogy a legkisebb fesztiválozók is megtalálják a számukra legmegfelelőbb foglalkozást. A kulturális programok mellett a környezet mesebelisége is megcsodálható volt olyan programkülönlegességek által, mint az alternatív hegymászó útvonal (via ferrata), a medveles és a siklórepülés.

Az Egyfeszt összművészeti fesztivál második kiadása is nagyszerűre sikeredett, hisz a kitűzött célok mindegyikét megugrotta: mondhatjuk, hogy a programok kilencvenöt százalékát sikerült lebonyolítani, a hagyomány, a kultúra, a gasztronómia, a turizmus és a zene ötvözete pedig arra sarkall, hogy jövőre még több hozzáadott értékből kapja meg Gyergyószék azt a fesztivált, amely ebből kifolyólag valóban összművészeti válik.

A szervezők, a koordinátorok, a rengeteg önkéntes, a fellépők, előadók, programfelelősök vagy épp azok a látogatók, akik legalább egy udvarra ellátogattak – hosszan folytatható lenne a sor, de valóban mindenkire szükség volt ahhoz, hogy elmondhassuk: az Egyfeszt második kiadása mindenféle tekintetben szintet lépett, és ezt a fejlődő tendenciát fogjuk szem előtt tartani a továbbiakban is.

FŐTÁMOGATÓ:
MOI

FOLKUDVAR

↑ EGYFESZT

WWW.EGYFESZT.RO

FŐTÁMOGATÓ:
MAGYAR
TURISZTIKAI ÜZEMELTŐ

AUGUSZTUS 4., CSÜTÖRTÖK

- 20:30 Folkudvar Megnyitó
- 21:00 Édesanyám sok szép szava
- Mocorgók néptáncegyüttes műsora
- 22:00 Táncház hajnalig
a Karmazsin együttesel
és az Üver zenekarral

AUGUSZTUS 5., PÉNTEK

- 11:00-18:00 Kézműves foglalkozások, bemutatók
a Portéka Egyesület szervezésében
- 11:00 Gyerektáncház: Sándor Csaba és az Üver zenekar
- 14:00 Köllő Miklós: Gyergyói épített örökség
- 16:00 Sándor Csaba - Sólyom Csaba:
Felcsik - Gyergyó párhuzamok, viseletek
- 17:00 Farkas Tamás és a gyergyói adatközlők
- 18:00 Gyergyói táncitanítás:
Farkas Tamás és az Üver zenekar
- 21:00 Koncert a Kedves zenekarral
- 22:00 Táncház hajnalig a Kedves és Üver zenekarokkal

AUGUSZTUS 6., SZOMBAT

- 11:00-18:00 Kézműves foglalkozások, bemutatók
a Portéka Egyesület szervezésében
- 11:00 Gyerektáncház: Rigmányi Lajos és az Üver zenekar
- 13:00 Nagy József: Favágók, földművelők, határőrök:
Gyergyó a történelem sodrában
- 14:00 Folker együttes gyerekelőadás:
Eszes Gyurka és az Ezmók
- 16:00 Gyergyói táncitanítás:
Rigmányi Lajos és az Üver zenekar
- 18:00 Mesekocsmá felnőtteknek - Benkő Éva
- 21:00 Koncert a Tükrös zenekarral
- 22:00 Táncház hajnalig a Tükrös, Folker
és Üver zenekarokkal

AUGUSZTUS 7., VASÁRNAP

- 11:00-18:00 Kézműves foglalkozások, bemutatók
a Portéka Egyesület szervezésében
- 11:00 Paár Julcsi - Hangoló: Kerekerdő
- 12:00 Gyerektáncház: Balázs-Bécsi Csaba és
az Üver zenekar
- 13:00 Dr. Benedek Tibor Magor - Berecz András:
Gyergyói Népzenei kiadványok, adatközlők
- 14:00 Gyergyóremetei tánc tábor:
Laczkó Elemér, Farkas Tamás
- 16:00 Gyergyói táncitanítás és énektanítás:
Balázs-Bécsi Csaba és az Üver zenekar
- 17:00 Eröss Csaba László - pálinkabemutató:
Transylvanian Elixir
- 21:00 Koncert Paár Julcsival és
a Bazseva zenekarral
- 22:00 Táncház hajnalig a Bazseva és
Üver zenekarokkal

Mérai Világzenei Csűrfesztivál - Méra, 2022. augusztus 4-7.

2022. augusztus 4-7. között újra a Kolozs megyei Méra lett a világ közepe a 7. Mérai Világzenei Csűrfesztiválnak köszönhetően. A kezdetektől fogva a fesztivál célja, hogy a figyelmet Kalotaszeg kulturális értékeire irányítsa, és olyan újszerű pezséssel tegye ezt, aminek párja nincs a környéken. A vidék – sokak által ismert – népzenei örökségét a különböző népek zenéinek újraértelmezésével létrejött világzene műfajával találkoztatva erősíti a két műfaj egymást, és emelik ki egymás értékeit. Teszik mindezt a magyar és a világ különböző pontjain működő elismert világzenei felállások koncertjeinek segítségével. Azzal, hogy autentikus népzenei és világzenei hangzás egy helyen összpontosul, a mai kor emberéhez esetenként közelebb álló világzenei hangzás segítségével a népzene alapvető értékeit is könnyebben megismerhetővé, testközelivé tehetjük.

A 3 kontinensről érkező zenészek sokszínű koncertkínálata mellett a fesztivál 83 programpontja úgy állt össze, hogy minél szélesebb körű betekintést kínáljon a nép- és világzene, illetve a helyi kultúra világába. A programok megvalósításán 72 szervező, szakmai partner és önkéntes dolgozott, és összesen 140 zenész és táncos lépett színpadra. A zenei kínálaton túl a helyszín, Méra és épített öröksége adja a rendezvény különleges értékét. A programoknak a falu portái adtak helyet. A falu tájháza és annak udvarán álló gazdasági épület volt a központi helyszín. Napközben a színpadon beszélgetések, kalotaszegi táncok tanítás folyt, és helyi lakosok oktattak népdalokat. Este a világzenei koncertek váltották őket, aztán pedig táncok és világzenei DJ. A református templom a meghitt zenei élmények helyévé vált a koncerteknek köszönhetően, illetve itt került szakszerű bemutatásra napi több alkalommal a helyi népviselet is. A Bivalystúdióban filmvetítéseket és a falu jellemző állatát, a bivalyt bemutató etnomuzikológiai előadásokat szerveztünk. A Stúdió udvarán kalotaszegi kistermelők termékei voltak kóstolhatóak. A Csűrfiának otthont adó udvar a Mókátár és a Hagyományok Háza kézműves foglalkozásainak, énekes, néptáncos játékaiknak köszönhetően volt gyermekszívajtól hangos. Aki mégis egy kis csendre vágyott, az a gyümölcsösben, a fesztivál Chill zone-jában tölthette az időt. A tavalyi évhez hasonlóan most is lerótták tiszteletüket az összegyűlt zenészek és fesztiválozók a mérai temetőben nyugvó zenészek előtt. A rendezvény 4 napja során állandó tevékenységként szerepelt a közösségi szövés. Két sál készült el, amelyeket árverezésre bocsátottunk. Az árverésekből befolyt összeget, 1.000 lejt a Mérai Cifra Néptáncgyűttes próbatermének kialakítására ajánlottuk fel. Igazi különlegességnek bizonyult az amerikai Bruce Dale fotográfus kiállítása, aki 1969-ben a National Geographic megbízásából járt Mérében és készített képeket a helyi közösségről. Több mint 50 év után személyesen tért vissza és egy 28 képből álló kiállítást nyithattunk meg a fesztivál központi helyszínén. A fesztivál 4 napja alatt 3900-an fordultak meg a fesztiválon. Tizenkét év alatti résztvevő, gyerekek megközelítőleg 700 volt.

<https://www.youtube.com/watch?v=pvzvul0jQq4&t=33s>

<https://www.meraworldmusic.com/en/archive/2022>

A Hagyományok Házával közösen szerveztük 2022-ben is a torockói **Double Rise fesztivál folklórprogramjait** augusztus 11-13. között. A fesztivál egyik legnépszerűbb helyszíne a Folkudvar volt.

<https://www.facebook.com/events/795664198538498/>

<https://www.ehh.ro/index.php/hu/programok/fesztivalok/101-double-rise-folkudvar>

Kolozsvári Magyar Napok - 2022.08.17-21.

A Kolozsvári Magyar Napok 2022-ben a 13. kiadását ünnepelhette. Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány kisebb programokkal vett részt előző években a rendezvényen. A délelőtti időszámban az ölbeli játékokkal, zenés-mesés-táncos komplex gyerekfoglalkozásokkal szórakoztattuk a családok apróságait, délután pedig a szakmának és a nagyközönségnek címezve a Folkfórum keretein belül foglalkoztunk egyik évben a népviselettel-ruházattal, népi motívumok mai használhatóságával, másik évben a néptáncokkal mint hivatással, melynek apropóján számba vettük az erdélyi hivatásos táncsoportokat, amatőr táncgyűtéseket, a szakmai problémákat és lehetőségeket. Minden évben sor került több általunk biztosított koncertre is, délelőtt gyerekek előadásokat biztosítottunk a főtéri nagyszínpadon, este főműsoridőben egy-egy nagy koncert költségeibe is besegítettünk. Így valósult meg 2020-ban a Szalonna és erdélyi zenész barátai koncertje, illetve 2021-ben a 10 éves jubileumát ünneplő Tokos koncert.

Idén teljes Folkudvar programmal készültünk a 13. Kolozsvári Magyar Napokra.

45 éves a kolozsvári táncház apropóján négy napos programsorozattal várta kis és nagy közönségét a FolkUdvar a kolozsvári magyar közösség legnagyobb ünnepén, a Kolozsvári Magyar Napokon.

Néptánc, népzene, népmese, népi kézművesség mind egy helyen a Református Kollégium udvarán volt! Gyerekfoglalkozások, ölbeli játékok, mesterség- és viseletbemutatók, ének- és táncoktatások, előadások, koncertek, kiállítások közül választhattak az udvarba érkezők.

Ez volt az a hely, ahol napközben bárki megtalálta a kedvére valót, este a táncházban pedig zengett a lélek, zengett a szó, zengett a szerelem ajtó!

A FolkUdvar programkínálata a kolozsvári táncházas civilek közös munkájának eredménye volt. A 45 év során több generáció nőtt bele a táncházmozgalomba, számottevő azok száma, akik a szórakozás mellett hivatásuknak is választották ezt a pályát, szakmailag és emberileg is máig építik, formálják a helyi közösségeik jövőjét. Oktatóink, előadóink és közreműködőink kiváló zenészek, táncosok, kézművesek, illetve szakemberek voltak. A közös bennük, hogy rajonganak a népi kultúráért, érzik lüktetését, értik a nyelvét és meg akarják tanítani másoknak is.

<https://www.facebook.com/events/627846065200083>

The poster features a yellow background with a decorative border of small stars. At the top left is the logo of the Erdélyi Hagományok Háza Alapítvány. In the center, the word 'FOLK' is written in large, bold, black letters, with 'udvar' in smaller letters below it. To the right, there is a circular emblem with '45 éves a kolozsvári táncház' and a silhouette of a castle. Below the main title, it says '13. kolozsvári magyar napok'. The event details are: 'Kolozsvári Református Kollégium udvara • 2022. augusztus 18-21. • 11 órától hajnalig'. The main section is titled 'Kézműves tevékenységek és gyerekprogramok'. Underneath, it lists 'Kézműves tevékenységek naponta 11:00-17:00 óra között'. The activities are: 'Csütörtökön, aug. 18-án a Kallós Zoltán Alapítvány és a Mókátár közreműködésével', 'Pénteken, aug. 19-én az inaktelki Áldás Népművelési Egyesület, a mérai Tamás Gyula Általános Iskola és a Mókátár közreműködésével', 'Szombaton, aug. 20-án a Kallós Zoltán Alapítvány, a Mókátár és a széki asszonyok közreműködésével', and 'Vasárnap, aug. 21-én a Kallós Zoltán Alapítvány és a Mókátár közreműködésével'. There are two photos: one showing people working on crafts and another showing a woman playing a guitar. The 'Gyerekprogramok' section lists activities for each day: 'Csütörtök, aug. 18.' (12:00-13:00 Élıszavas mesemondás, interaktív mesejáték; 16:00-17:00 Aprók tánca a Morzsabogáncs Néptáncgyűttes közreműködésével), 'Szombat, aug. 20.' (12:00-13:00 Élıszavas mesemondás, interaktív mesejáték; 13:00-14:30 Hangszersimogató az Ördögös zenekarral; Aprók tánca a Heltai gyermektáncház közreműködésével; 16:00-17:00 Ölbeli játékok 0-3 éveseknek Csatári Erikával), 'Péntek, aug. 19.' (11:00-12:00 Ölbeli játékok 0-3 éveseknek Csatári Erikával; 12:00-13:00 Élıszavas mesemondás, interaktív mesejáték; 16:00-17:00 Aprók tánca a Heltai gyermektáncház közreműködésével), and 'Vasárnap, aug. 21.' (11:00-11:30 Mesés-mókás gulyásfőzés - játék Kingricával; 11:00-12:00 Ölbeli játékok 0-3 éveseknek Csatári Erikával; 12:00-13:00 Aprók tánca Cserey Both Zsuzsával). At the bottom, there is a logo of a stylized figure and the website addresses: 'www.magyar napok.ro • www.ehh.ro • FolkUdvar'.

Vásárhelyi Forгатag – 2022. 08. 26-28

A marosvásárhelyi várba kikerkező résztvevők reggeltől késő délutánig válogathattak a változatos kézműves programok közül. A három napos rendezvény alatt meghívott táncgyűttesek műsorai, népzenei koncertek, táncházak, folkkocsmák, mesemondás, népdaloktatás és számos más kicsiket és nagyokat egyaránt megszólító, a néphagyományok megszeretésére buzdító program került sorra. Több mint 1000 résztvevő tekinthetett be a néptánc, népzene, népi kézműves mesterségek-foglalkozások világába.

Délelőttönként előszavas mesemondással vártuk a gyermekeket a Mesesátorban. A népi mesemondó hagyományt követve fejből meséltünk, nem könyvből olvastunk, interaktív és improvizatív módon, a meshallgató gyermekek reakcióit is figyelembe véve, mesébe szöve alkottunk újra ismert vagy kevésbé ismert népmeséket. Mondókákkal, mesecsalogató furulyaszóval színesítettük ezeket a programokat.

A Mesesátorban 10:00 órától 20:00 óráig színeznél, kirakós játékokkal és memóriakártyákkal játszani, meséhez kapcsolódóan újjábókat készíteni, papírból kivágott babákat népviseletbe öltöztetni, az egyes viseletdarabjaikat színeznél is lehetett.

Két kiadványt használtunk fel ezekhez a tevékenységekhez:

- Mogyorósi Ágnes – Sántha Emőke: Bátorba', bársonyba', gyöngyöskoszorúba. Kallós Zoltán Alapítvány, Válaszút, 2016. – foglalkoztató füzet, amely a mezősegi, a széki, a kalotaszegi, az erdélyi szász és a moldvai csángó férfi és női viseletet mutatja be. A gyermekek öt színezheto „öltöztetős baba”

segítségével ismerkedhettek meg az egyes tájegységek viseletdarabjaival, melyek eredetije a Kallós Zoltán Alapítvány múzeumában látható.

- Sevela Zsuzsanna: Tudja Isten, kinek subát, kinek gubát. Játékgyűjtemény és foglalkoztató munkafüzet szűrhimzés és fafaragás motívumokkal. Hagyományok Háza, Budapest, 2017.

A sátor előtti zöldfüves téren kicsik és nagyok kültéri fajátékokat, ügyességi játékokat próbálhattak ki, akár versenyezhetnek is a gyerekek egymással. Volt gólyaláb, karikadobáló, csigafuttató, diótörő, sajtlabirintus, különböző méretű, fából készült lépegetők, óriás malomjáték, de ki lehetett próbálni a zsuppolást, talicskából halacszkákat lehetett kifogni, és bátor hősökként meg lehetett küzdeni a Mesesátor előtt álló háromfejű sárkánnyal is. Isztojka Máté mindhárom nap vállalta a kültéri játékok rendezését, és önkéntesek is segítettek, a mesemondók is önkénteskedtek.

Nagy volt az érdeklődés minden nap, reggeltől estig fogadtunk minden korosztályt, naponta kb. 200 személyt.

Benkő Éva mesés, játékos foglalkozásán az élőlészavas mesemondást követően a gyerekek játékosan, fizikailag is megélhettek valamit a mese üzenetéből, népi gyermekjátékok, mondókák, dalocskák segítségével. 10 gyermek a színpadon vett részt a mesés foglalkozáson, az őket kísérő szülők és nagyobb gyerekek, mintegy 25-30 fő pedig a nézőtérről, közönségként, de a felnőttek is bekapcsolódtak a közös éneklésbe.

A mesetáncház a népmesét, a népi játékot és a néptáncot ötvözte. A mintegy 50 főnyi közönség, gyermek és felnőtt pillanatnyi reakciói is bevonódtak a történet mesélésébe. Miután meghallgatták a mesét – „aki nem hiszi, járjon utána!” felhívással –, egy cselekvő tevékenység következett, melynek tartalmát mondókák, népi játékok, dalocskák, az élő népzene és a néptánc képezte. A mesetáncház alatt az Üver zenekar muzsikált.

Az utolsó meseprogramunk egy interaktív, népdalokkal, mondókákkal, tánccal fűszerezett mesejáték volt, melyet elsősorban óvodás és kisiskolás korosztálynak ajánlottunk. A király rózsái című örmény népmesét Kádár Zoltán János mondta el, Cserey Both Zsuzsa mesedalnokkal együtt magyar népi gyermekjátékok, mondókák, népdalok segítségével vonták be a gyermekeket. 15-20 gyermek a színpadra is felment, az őket kísérő szülők és nagyobb gyerekek, mintegy 30-40 fő pedig a nézőtérről, közönségként vett részt, de a felnőttek is bekapcsolódtak a közös éneklésbe, mint Benkő Éva meseprogramja alkalmával. A meseprogramok, a Mesesátorhoz kapcsolódó foglalkozások és kültéri játékok összességükben nagyon sikeresek, népszerűek voltak.

A IX. Vásárhelyi Forгатagon péntektől vasárnapig, délelőtt 10 és este 8 óra között biztosította az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány a kézműves tevékenységeket kicsiknek és nagyoknak egyaránt. A három nap alatt az érdeklődők betekintheztek a csuhéfonás rejtelseibe Orbán Veronka irányításával, kipróbálhatták a gyöngyfűzés technikáját Molnár Rozália és Derzsi Ágnes irányításával, hímezhettek Ávrám Éva és Simó Ünige felügyelete alatt, nemezelhettek Bíró-Janka Annával, népi motívumokat festhettek fára Török Zsuzsa és Bajkó Enikő vezetésével, agyagozhattak Moldován Emese vezetésével, és kipróbálhatták a bőrműves díszítő technikát Szász Judit vezetésével. A fiúknak is kedveskedtünk, a 10 év fölöttiek kipróbálhatták a fafaragást Borbély Attila irányításával. Illetve kicsik és nagyok szőhettek az udvaron felállított szővőszéken. Naponta több, mint 200 érdeklődő fordult meg mindegyik foglalkozásvezetőnél, illetve a 3 nap alatt elkészült egy 10 m-es hosszúságú szőnyeg. Amint azt a számok is mutatják, mindegyik kézműves foglalkozásnak nagyon nagy sikere volt.

A táncházmozgalom ötvenedik évfordulója alkalmából széki énekoktatásra hívtuk és vártuk az érdeklődőket péntek délben. Élő zenés kíséretet biztosított az Üver zenekar. Nagyon jó hangulatú alkalom kerekedett, nagyon tág korosztály érdeklődött kismamák, nagymamák, arra sétáló családok kapcsolódtak be az éneklésbe. Több, mint 50 fő vett részt az énekoktatáson. Vasárnap délután 5 órától szintén élő zenés kíséretű énekoktatásra hívtuk és vártuk az érdeklődőket. Ez alkalommal Cserey-Both

Zsuzsától észak-mezőségi, Beszterce környéki és Sajó menti népdalokat tanulhattak az érdeklődők. Szintén nagy érdeklődésnek örvendett az esemény. Székeken, padokon, fűben elhelyezkedve énekeltek jókedvűen, tele torokkal a résztvevők. A vasárnapi énekoktatáson is, több, mint 50 fő vett részt.

Nemzetünk meghatározó jellemzője és ismertetője a nyelv mellett, a viselet. Pénteken 13.00 órai kezdettel Szövérfi Zsuzsa – széki születésű matematika tanárnő – mesélt a széki népviseletekről és a népviseletekhez kapcsolódó szokásokról. Széki születésű lévén, személyes kapcsolódása által mutatta be a viseleteket, saját örökségeit, mint a nagymamája hímezett csizmáját. Bemutatott egy menyecske öltözetet és egy fiatal lány öltözetet két modell felöltöztetése révén. Beszélt a nyári öltözékről, a téli öltözökről, a templomba járó viseletről, a konfirmáló viseletről, az ingek, szoknyák „ráncairól” .

A népviselet-készítés mára nagyrészt átalakult, hagyományozódó formái rekonstruálásokkal érhetőek el. Dávid Alpár az előadása keretén belül rávilágított a 21. századi viseletkészítés problémáira, és arra, hogy hogyan képes egy cég fenntartani magát az efféle megrendelésekből. Bemutatta a vállalkozás alapítóját, id. Dávid Alpár munkásságát, honnan indult a cég, meddig ért el, és merre tart. Hangsúlyt fektetett a hagyományos mesterségeket továbbéltető célok fontosságára.

Énektanítás Kásler Magdival - Kásler Magdi nyárad menti népdalokat tanított a jelen lévőknek, ahol az Üver zenekar szolgáltatta az énekoktatás aláfestő és segítő zenéjét. Az énekoktatásra odaérkező érdeklődők az előre kinyomtatott szövegeket már Magdi érkezése előtt tanulmányozhatták. Teljesen megtelt a terem. Több, mint 50 fő vett részt az oktatáson, teljesen megtelt a terem. Voltak, akik céltudatosan az énekoktatásra jöttek, voltak akik a Borudvarból léptek be, hallva, hogy odabenn történik valami.

Táncház az Üver zenekarral - Jó hangulatú táncház kerekedett, a táncosok megtöltötték a táncteret, de bőven voltak nézelődők is. Sokan célzottan a táncház miatt jöttek el a Borudvarba, de akadtak olyanok is, akik hallva a zenét, benéztek a terembe, akár táncra is perdültek. Hajnalig tartott a muzsikálás, a táncház után az udvarban folytatódott az éneklés. A borudvar kiváló helyszínnek bizonyult a zenés, éneklős, borozgatós estékre.

Táncház a Soroglya zenekarral és az Öves együttesel - A marosvásárhelyi várban volt a táncház, a Pilvax kávéházban, ahol megvárva a nagyszínpadi koncert végét este 11-kor kezdtük el a táncházat. A táncrendet széki táncokkal indítottuk, ahol a fiatalabb társaságot bevonva magyart, vagy más néven négyest, lassút és csárdást tanulhattak Balogh Zsolt néptáncpedagógustól. Máskor is érdemes egy-egy táncot kiragadva tanítással kezdeni a táncrendet. Két zenekar váltotta egymást a nagyváradi Soroglya zenekar, illetve a vásárhelyi Öves együttes. Ez egy kicsit megosztotta a társaságot, de sokan álltak fel a moldvai táncokra is. Hajnalig tartott a táncház. A Soroglya zenekar és az Öves együttes is kitett magáért, remek muzsikákra táncolhattunk és énekelhettünk. Körülbelül 50-70 ember vett részt valamilyen formában az eseményen az éjszaka folyamán.

<https://www.ehh.ro/index.php/hu/programok/fesztivalok/109-folkudvar-a-vasarhelyi-forgatagon-2022>

<https://www.facebook.com/events/783187482815013/?ref=newsfeed>

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.3355354084721821&type=3>

Mikházi Szabadegyetem – 2022. szeptember 2-3

2022. szeptember 2-3-án a népi tudásátadás témáját illetően szakmai találkozóra került sor Mikházán. A 2022-es évi program kiemelt témája a kézművesség volt, de a Gyermekfoglalkozások szekciójában is gazdag programkínálattal várták az érdeklődőket. Olyan témákról hangzottak el előadások, és kerültek megrendezésre interaktív műhelyfoglalkozások, mint az ölbeli játékok, zenés-táncos-mesés komplex gyermekfoglalkozások, dramatikus népszokások és népi gyermekjátékok:

11:00 – 11:30 Szejke Judit - Jeles Napok gyermekfoglalkozásokban

A szatmárnémeti Borókagyökér Egyesület tevékenységét, jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódó gyermekfoglalkozásait mutatta be PowerPoint prezentációs előadásában Szejke Judit, az egyesület programfelelőse. Az eredeti terv szerint húsvétváró sárgatúrót is készített volna, a résztvevők bevonásával, de sajnos a gasztronómiai programok elmaradtak a kötelező egészségügyi előírások és az időjárás miatt. Az egyesület kosárfonó, fafaragó, szövő, fazekas, bútorfestő és nemezes műhelyeket működtet. A Jeles Napok programsorozat keretében az egyesületnél tartott húsvétváró foglalkozásokról (tojásfestés, tojásberzselés, sárgatúró készítése), szüreti mulatságról (must- és borkészítés, közösségi játékok, bál), és karácsonyváró (hagyományos alapanyagokból hagyományos technikával készített karácsonyi díszek) programokról készített képes beszámolókkal egészítette ki az előadását.

11:30 – 13:00 Tálás Ágnes - Népi-játék-kalendárium a környezettudatosság jegyében (előadás, gyakorlati bemutató, népi játékok tanítása)

Tálás Ágnes népi gyermekjáték- és néptáncoktató, óvodapedagógus, a Lipinka online program, tudásmegosztó műhely vezetője, a Hagyományok Háza külső munkatársa előadása visszautalt a 2019-es Mikházi Szabadegyetemen tartott előadására, melynek Népi-játék-kalendárium volt a címe, de

tovább gondolva összekötötte a környezettudatossággal és az egyre inkább divatos világnapokkal (pl. víz világnapja, madarak és fák világnapja, a kenyér világnapja). A pedagógusok részéről érkezett igény, hogy ezekre a témákra hogyan lehetne felkészülni. Tálás Ágnes javaslata, hogy az új dolgokat a régi szemszögből próbáljuk megközelíteni, és pl. mondókákat, népi játékokat ugyanúgy használni a modern világunkban is. Alkalmazzuk a hagyományból átöröklött tudást, mert ha elődeinknek a jeles napokhoz köthető tudását helyezzük a világnapok fókuszába, akkor pont a környezettudatos nevelést fogjuk támogatni. Hagyományismereti foglalkozások szerkezetét mutatta be: keret, téma – beszélgetés a gyerekekkel az adott témáról, majd népi játékokat, népdalokat, kézművességet és népmesét kötünk az adott témához. Pl. madarak és fák napja témához javasolt játékokat, népdalokat, kézműves tevékenységet, népmeséket.

15:30 – 17:30 Németh Nóra - Találkozás a néphagyománnyal és Figurás Néptáncos Bérlet (előadás 40-45 perc, filmnézés 45 perc, beszélgetés a gyakorlati megvalósításról, helyi tapasztalatok alapján)

Németh Nóra, a budapesti Hagyományok Háza kulturális szervezője egy eddig még be nem mutatott filmen keresztül ismertette a „Találkozás a néphagyománnyal” elnevezésű, gyermekeknek szóló programjukat, amelyen a Kárpát-medence magyarságának folklórájával és kézműves hagyományaival ismerkedhetnek. A félnapos, interaktív, sokszínű, egész délelőtti foglalkozást nagyszerűen imitálják a felvételen szereplő házigazdák és a Magyar Állami Népi Együttes táncosai, akik többek között népviselet, tánc, hangszerek bemutatására vállalkoznak. Az említett program rendkívül népszerű a gyerekcsoportok körében, ugyanis testközelben találkozhatnak néphagyományaink különféle vetületeivel, így például rácsodálkozhatnak menyasszonyöltöztetésre, kipróbálhatják magukat pásztorjátékokban, még élőszavas mesemondásba is bevonódhatnak, ugyanis a mesélő interaktívan szövi a mese fonalát. A kérdésfeltevések és a témával kapcsolatos eszmecsere során a film keletkezésének történetére is fény derült: bár régi terv valósult meg általa, de az elkészítésnek teret és alkalmat a világjárvány miatti kényszerszünet szolgáltatott. Huzamosabb ideig nem lehetett a bemutatott foglalkozást gyerekekkel megtartani, viszont elkészült egy minőségi bemutató anyag, amit többek között annak népszerűsítésére is fel lehet használni a továbbiakban.

17:30 – 18:30 Barabás László - Dramatikus népszokások és népi gyermekjátékok a Közép-erdélyi néprajzi régióban

Barabás László a dramatikus népszokások és népi gyermekjátékok elméleti háttérének ismertetését interaktív formában valósította meg. Nyomatott szemléltető anyagok, térképek, táblázatok segítségével a résztvevők követni tudták egy-egy szokás vagy szokáselem meglétét vagy hiányát a különböző altájegységeken, illetve azt is, hogy milyen hatása volt ilyen tekintetben a felekezeti többségnek településenként. Az elméleti bevezetőt két betlehemezést szemléltető videófelvétel megtekintése követte, mindkettő ugyanarra a sémára készült, néhány évtized különbséggel. Az archív felvételen Barabás László saját gyűjtése örökíti meg az egykori marosszéki betlehemezést. Ennek mintájára és szöveganyagát követve, azt további énekekkel kiegészítve készült el a másik bemutatott filmfelvétel, amelyet egy pályázatra készítettek el kisiskolások szereplésével, Fodor Flóra nyárádremetei tanítónő vezetésével az elmúlt években. Inspiráló és a jövőre mutató a szemléltetett párhuzam, hogyan lehet és érdemes a szokásokhoz viszonyulni egy pedagógusnak, illetve milyen nagyszerű módon lehet ezeket továbbadni és éltetni. Érdemes megjegyezni a két megörökített betlehemezés különbségét is a párhuzam mellett: a korábbi saját környezetében megélt hagyomány, az új pedig egy kimerevített, megrendezett, részben a „kamerának” eljátszott szerep, előadás.

10:30 – 12:00 Surányi Eszter - Ölbeli játékok

Surányi Eszter a budapesti Zeneakadémia hallgatója, Sándor Ildikó tanítványa, az ölbeli játékokról tartott előadást és plüssjátékok segítségével gyakorlati bemutatót. Az ölbeli játékok vagy dajkarímek elsősorban a kisgyermek első két-három életévéhez kötődnek. Generációról generációra adták át régen, de mára visszaszorultak (pl. a nagymama harmincat tud, az anyuka tízet, a gyermek már csak hármat).

Ezért szerveznek napjainkban olyan foglalkozásokat édesanyáknak és pedagógusoknak, ahol ezeket a játékokat, melyeket hagyományosan a családban, spontán módon sajátítottak el, vissza lehet tanulni. Óvodai foglalkozásokba, gyerektáncházakba, baba-mama klubokba is be lehet ezeket a játékokat vinni.

12:00 – 13:00 Benkő Éva - Mese, mese, mátká - mesés, játékos foglalkozás (mese-játék, élőszavas mesemondás és gyakorlati bemutató)

Benkő Éva óvónő, kézműves, mesemondó, a sepsiszentgyörgyi Guzsalyas Alapítvány és Játszóház elnöke, a Folker együttes tagja mesés játékos foglalkozást tartott pedagógusoknak, népi játszóház vezetőknél és szülőknek. A bevezető részben a népzeneészekkel közösen tartott mese-táncházról beszélt röviden, majd a mesejátékról, melynek az a célja, hogy élőszavas mesemondás után a gyerekek játékosan, fizikailag is bevonódva a mesei világba, népi gyermekjátékok, népdalok segítségével éljék meg a népmesék által közvetített tudást. Ezután mesét mondott, az állatok beszédét értő pástorfiúról mesélt interaktív módon, majd a mesehallgatók beléptek a mese világába, és népi gyermekjátékokat játszottak együtt.

15:30 – 17:00 Benedek Árpád - A Csillagocská Alapítvány gyermekfoglalkozásai és zenés, táncos, mesés komplex gyermekfoglalkozás (előadás és gyakorlati műhely)

Benedek Árpád zenepedagógus, néptáncoktató az idén 20 éves nagyváradai Csillagocská Alapítványt és annak tevékenységeit mutatta be. 2002-ben a nagyváradai református egyházközség hozta létre az alapítványt és egy zeneóvodát, dr. Pálfi József lelkész kezdeményezésére. Az alapítvány célkitűzése az oktatás, az óvodától az egyetemig. A zeneóvoda stratégiája, felépítése, az ott alkalmazott módszertan a népi gyermekjátékokon alapul. Minden nap van zenefoglalkozás, élő hangszerekkel találkoznak a gyerekek, kipróbálják, használják és vigyáznak a hangszerekre. Az óvodában elkezdődik a táncoktatás is. A zene összekapcsolódik minden nap a többi tevékenységgel, komplex módon használják. Délutáni gyermektáncházat is szerveznek óvodásoknak és kisiskolásoknak. A gyakorlati bemutatón Benedek Árpád egy gyerektáncház tevékenységet mutatott be, ami egy mesére épült. Az élőzenét a kézdivásárhelyi Finom Zenekar szolgáltatta.

17:00 – 18:30 Bakó Fazakas Zsuzsa - „Eszkendő kereké” – Jeles Napok Kézdivásárhelyen (bemutató előadás és dalos-táncos-zenés gyerekfoglalkozás, gyakorlati műhely)

Bakó Fazakas Zsuzsa (óvónő, táncoktató, az Antanténusz Egyesület elnöke) beszámolója: Rangos és értékes előadássorozat, valamint az ezt követő műhelyfoglalkozásoknak a résztvevői lehetünk Mikházán, a budapesti Hagyományok Háza és az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány Szabadegyetemén. A különféle érintett témakörök közt méltó helyet kapott a Gyermekfoglalkozások program. Ezen belül is különféle címszó alatt változatosan, de mégis ugyanazon tematikát járta körül minden erdélyi előadó, játszóházvezető kolléga, miszerint, kerestük a lehetőséget, azaz megmutattuk, hogyan lehet a legjobban megmozgatni mesével, dallal, ritmussal a legkisebbeket úgy, hogy közben megtartható/élhető legyen a hagyomány?! Mi, kézdivásárhelyiek a Jeles Napok programsorozatunkat mutattuk be, amelyet lassan egy évtizede szervezünk, az esztendő jeles napjaihoz igazodva. Az élőzenét a Finom Zenekar szolgáltatta. Átsuhantunk az esztendő kerekén, érintve a főbb ünnepeköröket és az ezekhez kapcsolható jeles napokat. Megmutattuk a saját helyi szokásainkat, valamint azt, hogy mi hogyan tömbösítünk, avagy járjuk körül a témát, és milyen anyagszükséglet és eszköztár áll a rendelkezésünkre?! Gazda Klára gyűjteményét felhasználva kipróbálhatták a pedagógusok, játszóházvezetők a játék örömeit, együtt, új dallamokkal és játéklehetőséggel gazdagodva. Nagyszerű és hasznos volt, hogy egymás foglalkozásán részt vehettünk, tanulhattunk egymástól, így gazdagodva egymás módszereivel.

A 2022-es Mikházi szabadegyetemünk mottója Fókuszban a kézművesség volt.

Ennek megfelelően tartalmas 2 napi programmal készültünk a szakmai közönségünknek. Gyerek- és felnőttfoglalkozások, képzések és szakkörök, vásárok, népi motívumok mai feldolgozása, múzeumi

gyűjtemények, kiállítások és azokból inspirálódó tárgytervezés, népi iparművészeti minősítések, pályázatok voltak napirenden. Az előadások, beszélgetések és gyakorlati műhelymunkák során vettük számba új kiadványainkat, módszereinket és eredményeinket!

A kézműves panel pénteken, a szabadegyetem első napján egy általános körképpel kezdődött Beszpremy Katalin: Élő Népművészet Erdélyben című előadásával. Az elmúlt 4 év népi kézművesség terén elért eredményeit (kézműves pályázatokon, kiállításokon, fesztiválokön való részvétele az erdélyi kézműveseknek, népi iparművészet zsűriztetés) vette számba azzal a céllal, hogy előremutatóan biztasson bennünket, jó az irány és kiváló alkotóink vannak, akiket segíteni kell a kibontakozásban.

Péter Szidónia A kézműves oktatás lehetőségeiről beszélt, milyen típusú képzéseket ajánl a Hagyományok Háza a budapesti és környékbeli kézművesség iránt érdeklődőknek, melyek azok a műhelyek, amelyeket a városi közönség előszeretettel látogat, mi az ami anyagilag eltartja magát a bevételekből, ugyanakkor melyek azok a Hagyományok Házás kiadványok, amik segíteni tudják az oktatók munkáját.

A délutáni órákban két intézmény, a sepsiszentgyörgyi Guzsalyas Alapítvány és a szamosújvári Téka Alapítvány iskoláknak kiajánlott kézműves gyerektevékenységeit ismerhettük meg Benkő Éva és Balázs-Bécsi Enikő prezentációiból. Egy hasznos műhelybeszélgetésre került sor, melyben az Iskola és kézműves ház kapcsolatára derült fény a két városban. Két módszer működésébe kaptunk bepillantást, mely heti rendszerességgel kínál iskolán kívüli tevékenységet a városi közegben nevelkedő gyerekeknek.

Benő Nagy Réka, a nádudvari népi kézműves iskola vezetője a „Magyar műveltségre nevelés a nádudvari kézműves iskolában” címmel ismertette iskolájuk szellemiségét és jelentkezési lehetőségeit az erdélyi fiataloknak.

Szombaton szintén értékes témákat vetettünk fel és beszélünk meg a jelenlévőkkel. Először Igyártó Gabriella, a Népművészeti Egyesületek Szövetségének ügyvezető igazgatója ismertette a Mesterségek Ünnepe múltja, jelene, jövője körülményeit és sikerüknek titkát. Mivel itt Erdélyben is terveink között szerepel egy hasonló fesztivál megszervezése, hasznos volt látni, mi minden kell együtt legyen ahhoz, hogy sok éven keresztül a népi kézművesség fellelőjévé alakuljon egy nagyrendezvény.

Benkő Pál, a Felvidéki Kézműves Szövetség célkitűzései és tevékenységi köre címmel tartott előadást. A szövetség elnökeként arról is beszélt, mi minden nehezíti munkájukat, mik azok a szakmai célok, melyek mentén egyre jobban körvonalazódik tevékenységük.

Molnár György, a Nemzeti Művelődési Intézet a szakkör nevű programjának Kárpát-medencei felelőse, A Szakkör - Kézműves szakkör program a Kárpát-medencében - Erdélyi tapasztalatokban összegezte az eddigi tevékenységüket, beszámolt az erdélyi viszonyokról, a program fogadtatásáról, további terveiről, így közvetlen úton jutottunk hozzá azokhoz az információkhoz, melyek a jövőben a kisközösségek szakköri munkáját segíteni tudják. Egy nagyon hasznos beszélgetés is elindult, melyben a helyi szakkörvezetők ismertethették nehézségeiket és a szakmai továbbképzésükre való igényeiket.

A délutáni szekcióülésem két mintaprojekt került bemutatásra. Ament Éva, népi iparművész mutatta be 2022. nyarán a Kallós Zoltán Alapítvánnyal együtt indított munkáját, Mentés másként - Rekonstruált mennyezetkaszetták Magyarórkereken. A feladattal járó munka háttéranyagába és körülményeibe tekinthettünk bele, illetve megtudtuk azt is, hogy 2022. dec. 4-én avatják Magyarórkereken az újralfestett mennyezetkaszettákat a kis református közösség nagy örömeire!

Kolozsvári István Berettyóújfaluból és Tóth Beáta Nádudvarról közösen beszéltek Határtalan hagyomány - Tárgyalkotó népművészeti együttműködések Biharban kezdeményezésükről. A frissen alapított Bihari Kézműves Egyesület a nyári közösségformáló tevékenységek mentén igyekeznek kifejteni tevékenységüket, ebben találtak nagyon jó partnerségre a Berettyóújfaluban működő Bihari

Népművészeti Egyesülettel. Szakmai utak, vásárokon való közreműködés és több közösségépítő műhelymunka révén igyekeznek példát mutatni az induló helyi kezdeményezéseknek.

Az előadások elsősorban a szakmai közönséget vonzották. Az erdélyi kézműves civil szervezetek részéről nagyon kevesen vettek részt, de akik ott voltak, hasznosnak, ötletadónak és előremutatónak értékelték a szekcióelőadásokat, -beszélgetéseket. A meghívott intézmények friss szakmai irányvonalai, koncepciói, kortárs megoldásai mind egy helyen voltak, így volt miből bőven inspirálódni, az elindult tanévre új lendületet nyerni.

A szabadegyetem Gyűjtés/múzeum/kiállítás paneljét Szalay Zoltán rendkívüli könyvbemutatója nyitotta meg. A Csak tiszta forrásból című négykötetes népdalgyűjtemény bemutatását színesítette a CD mellékletben is szereplő archív hangzó anyagok bejátszása és a Székelyföldi énekiskola diákjainak közreműködése. A színpompás népviseletbe öltözött gyerekek a bemutatott kötetek anyagának sokszínűségét is jelképezték miközben megszólaltatták a szemléltetés céljából kijelölt népdalokat. A Romániai Magyar Néptánc Egyesület oktatási segédjegyzet sorozat részeként megjelent, tájegységekre tagolt népdalszöveggyűjtemény hangzóanyag mellékletet tartalmaz, viszont kottákat nem, amit Szalay Zoltán azzal indokolt, hogy csupán az énekszövegek közlésével is több száz oldalas, de még kezelhető méretű köteteket sikerült kiadni.

Tötszegi Tekla néprajzkutató, az Erdélyi Néprajzi Múzeum szakértő munkatársa Gyűjtők, gyűjtemények, múzeumok - A magán és intézményi tárgygyűjtés problematikája című előadása folytatta a sort. A résztvevők átfogó képet kaptak gróf Bethlen Anikó jelentős méretű és változatos összetételű magángyűjteményéről, annak eredetéről és sorsáról, így múltjáról, jelenéről és jövőjéről is. Az előadó kitért többek között a gyűjtemény textilanyagából összeállított "Megőrzött múlt" című vándorkiállítás megszervezésének kihívásaira, illetve a kiállításrendezés helyspecifikus buktatóinak áthidalására. Diavetítés illusztrálta az egyes kiállítási helyszínek (Marosvásárhelyi Vár, Erdélyi Néprajzi Múzeum - Kolozsvár, Kallós Zoltán Múzeum - Válaszút) különbözőségeit, amelyek a kiállítóterek méreteinek és adottságainak köszönhetően a - javarészt azonos - kiállítási anyag más-más vetületét hangsúlyozták ki.

A szabadegyetem második napján a panelnyitó előadást Dr. Vass Erika - A szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum Erdély tájegysége címmel tartotta. A tárgygyűjtés kihívásaitól és kalandjaitól kezdve részletesen ismertette az Erdély tájegység történetét az előkészítő munkálatokon át a hivatalos megnyitóiig. Az előadást kísérő vetített anyag jól szemléltette az igényes szakmai munkát és annak eredményét, helyenként párhuzamban mutatva be egy-egy épület eredetijét és annak másolatát a tájegység eddig elkészült részében. A múzeum nagyszerűen ötvözi a hiteles, korhű kiállítási anyagot a posztmodern technológiával így közelítve a fiatalabb generációkhoz, őket pedig az egykori erdélyi kisvárosok világához. Színészek bevonása teszi a működő kávézót és postahivatalt, és az utcát is korhűbbé, akik hiteles élettörténetekbe nyújtanak betekintést a látogatók számára.

A továbbiakban Borsos Gyöngyi és Szócs Levente Tarisznyás Márton Múzeum 3.0 címmel a gyergyószentmiklósi múzeumról tartott szellemes ismertetést. A város környékének néprajzi emlékeit bemutató múzeum történetéről, névadójáról, múltjáról és jelenéről is szó esett. A közelmúltban felújított, műemléképületben működő intézménynek egy kis szabadtéri része is van, de ennek a teljes felújítására egyelőre még nincs kilátás. A székelykapu megmentéséért, restaurálásáért viszont részt vesznek egy adománygyűjtő kampányban, amely éppen most van folyamatban.

A délutáni tömb nyitásként Mogyorósi Ágnes a Kallós Zoltán Néprajzi Gyűjtemény mobilapplikációjáról tartott bemutatót, amely még tesztelési fázisban van. Ennek a korszerű alkalmazásnak a használata megkönnyíti a múzeum tárlatvezetőinek és látogatóinak is a dolgát, segíti a tájékozódást, sőt egyik előnye, hogy önállóan is látogathatóvá, élvezhetővé teszi a gyűjteményt, hiszen használható saját okoseszközről, de akinek nincs megfelelő készüléke, annak biztosítanak. A

többfunkciós és többnyelvű (magyar, román, angol) applikáció a látogató helyét és a követendő irány is mutatja miközben tárlatvezetésszerűen ismerteti az egyes termekhez kapcsolódó tudnivalókat.

Sevella Zsuzsa Tájégségi minták és belőle készült játékok címmel érzékletes, kézzelfogható bemutatót tartott az általa kidolgozott és megvalósított játékokról. A magyar mintakincsben gyökerező díszítések (pl. bútorfestő vagy szűrőhímző motívumok) látványos és különleges jellegzetességei a széles körben ismert játéktípusoknak (memóriajáték, párosító, kirakós). Az egyes játékokkal korosztály függvényében más-mást lehet játszani, hogy érdekes legyen számunkra, de ne túl nehéz. Az ötletgazda inspiráló ízelítőt nyújtott a rendkívül gazdag játéktárból és arra sarkallta a résztvevőket, hogy hasonlókat akár maguk saját kezűleg is alkossanak, rajzoljanak, hiszen kimeríthetetlen a mintakincstárunk, amiből meríthetünk.

A panel záróakkordjaként Gál Boglárka Nézd kézzel, lásd szívvel - interaktív Erasmus+ ToMIMEUS projektbemutatót tartott, melynek keretében videófelvételen is megmutatta nagyszerű kezdeményezésük eredményeit. A bemutatott múzeumpedagógiai foglalkozások kiváló érzékenyítő és inkluzív gyakorlatnak bizonyultak, ahol a speciális igényű gyerekek a látó, halló gyerekekkel közösen vettek részt az alkalmakon. Gyakorlati bemutatóra is sor került, az előadás résztvevői maguk is kipróbálhattak néhány múzeumpedagógiai játékot, amelyeket javarészt bekötött szemmel kellett felfedezniük, párosítaniuk, illetve akár versenyezniük egy kitapogatható nemezelt pályán egy másik résztvevővel. Rendkívül hasznos és inspiráló a bemutatott projekt, amelyen nemcsak a speciális igényűeknek szól.

Pályázati panelünkben: Tóth János – A Hagyományok Háza Kárpát-medencei Hálózata és az általa kezelt pályázati rendszerekről tartott előadást, ismertette a Hálózatos rendszert. Bemutatta az Erdélyben működő stratégiai partnereket és minden egyesületnél megemlíttet pár programot. Említést tett a magyarországi megyei hálózatról, valamint pár program bemutatásával ismertette Kárpátalja, Felvidék, Vajdaság működését is.

Majd Szántai Irén, főigazgató helyettes és Binder Eufrozina, igazgató előadására, interaktív beszélgetésre került sor / Emberi Erőforrások Támogatáskezelő, Nemzeti Kulturális Alap, Csoóri Sándor Program témáiban. Szántai Irén a Nemzeti Kulturális Alap pályázati rendszerről beszélt, bemutatta a pályázati felületet, elmondta a pályázati lehetőségeket, beszélt a fejlesztésekről. Binder Eufrozina a Csoóri Sándor alap sajátosságairól beszélt. A pályázati lehetőségek bemutatása után egy interaktív beszélgetésre került sor, melynek keretén belül a kérdezők választ kaphattak kérdéseikre. Az előadáson körülbelül 70-80 személy vett részt, többnyire civil szervezetek képviselői.

<https://ehh.ro/index.php/hu/hirek/99-mikhazi-szabadegyetem-2022>

Csütörtök, 2022. szeptember 1.

18:00 DOMJÁN (11:30) - Kültúrnapirend a mátkási Janka Viki Zeyk Bútorházban
Demeter Mária - a város fontosabb mestereinek munkáiból

Péntek, 2022. szeptember 2.

Plenáris előadások

10:00 - 10:30 Készletalk - Kelemen László, Sályos Ferenc
10:30 - 11:00 Szegényes Kata - Elő Népművészet Erdélyben
15:00 - 15:30 Kelemen László, az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány elnöke - Kőröspati Váza - hagyományápolás a Kárpát-medencében

Kézműves panel

11:15 - 12:30 Páner Szidónia - A kézműves oktatás lehetőségei
Ébődünét
15:45 - 16:30 Balázs Béla Endre (Tibor Alapítvány) és Benkő Éva (Gyermek Alapítvány) - Iskola és kézműves ház kapcsolata Szamosújváron és Szepesvágyon
16:30 - 17:00 Bóni Nagy Réka - Magyar műveltség nevelés a néphagyományok iskoláiban

Esti programok

17:00 - 18:00 Fehérvári kvíz (Németi Nóra, Hagyományok Háza)
19:00 - 20:00 Vacsera
20:00 - 21:00 Táncevés - Válogás az erdélyi néptáncok gyűjteményéből - A Márton Műveltségügyi Intézet előadása
21:00 - 21:30 Munkácsma
21:30 - 22:00 Éneklés Németi Mariannal - Kis Kikötői menti, sírvényfői népdalok
22:00 Táncháru (Mártoni Műveltségügyi Intézet, „Kiki” és zenekara)

Gyűjtés/múzeum/kiállítás panel

11:00 - 12:00 Szalay Zoltán - Csak tiszta forrásból - könyvbemutató - A Székelyföld énekléses diákjainak kértelműkönyvével
12:00 - 13:00 Tósszegi Terka (Erdélyi Néprajzi Múzeum) - Gyűjtők, gyűjtésművek, múzeumok - A magán- és intézményi gyűjtemények problémái

Népzene panel

11:15 - 12:00 Jami Csabáné - Népzenei Klub Csákváradiban
13:00 - 15:00 Ébődünét
15:30 - 16:30 Káldosi Jenő, Vajna Albert, Benkő Hunor - Zenei feladatok szakmai előrehaladása
16:30 - 17:30 Szabó Dániel - Az erdélyi népművelés didaktikai aspektusai

Néptánc panel

11:15 - 12:30 Sándor Csaba - Néptáncoktatás Felcsúton
Ébődünét
15:30 - 17:30 Táncháru, műveltség, mindenkinek másféleképpen - szakmai megbeszélés Meghívottak: Benkő Árpád, Czertán Csaba, Fazakas János, Kádár Emőke, Káldosi Jenő, László Csaba, Orsolya István, Pálfi Balázs, Sándor Csaba, Takács Zoltán, Virág Endre

Pályázatok panel

16:30 - 17:30 Tóth János - A Hagyományok Háza Kárpát-medencei Hálózata és az általa kezelt pályázati rendszerek

Népmese panel

11:15 - 12:45 Agócs György - Hogyan mondják a népmesét tekintettel a 21. századra?
13:00 - 15:00 Ébődünét
15:30 - 17:30 Fábrián Éva - Odaküldjél, Andrástólán (előadás, előzetes megbeszélés)

Gyermekfoglalkozások panel

11:00 - 11:30 Székely Judit - Jelen Napok gyermekfoglalkozásokban
11:30 - 13:00 Tóth Ágnes - Népi játékok kalendáriusban a környezetismeret órán (előadás, gyakorlati bemutató, népi játékok tanítása)
13:00 - 15:00 Ébődünét
15:30 - 17:30 Németi Nóra - Találkozás a néphagyományjal és Figuralis Néptáncos Rendszer (előadás, előadás, beszélgetés a gyakorlati megvalósításról, helyi tapasztalatok alapján)
17:30 - 18:30 Szabó László - Dramatikus népmesék és népi gyermekjátékok a Kárpát-erdélyi néprajzi régióban

Gyakorlati foglalkozás

11:00 - 17:00 Demeter Miklós - Fajáttékok készítése
11:00 - 17:00 Csiki Emőke - Népmesék
11:00 - 17:00 Bóni Izabella - Hangszer előtti hangzer - Interaktív hangszerekkel foglalkozás pedagógusoknak
17:00 - 18:00 Népi gyermekjátékok Benkő Évával és a Finom zenekarral

2022. szeptember 2-3.

Szombat, 2022. szeptember 3.

Plenáris előadások

10:00-11:00 Székely Irén, Híregató helyettes, és Binder Eszterina, igazgató előadás, interaktív beszélgetés / Emberi Erőforrások, Talánképzés, Nemzeti Kulturális Alap, Csösti Sándor Program
15:00 - 15:30 Demeter Szilárd, Magyar Kultúra Alapítvány elnöke - Hábéri és/vagy Békai?

Kézműves panel

11:00 - 11:30 Tósszegi Terka (Népművelési Egyesületek Szövetsége) - Mesterségek Újnapra mutatja, jelen és jövője
11:30 - 12:00 Benkő Pál - Fehérvári Kézműves Szövetség célkitűzései és tevékenységi köre
12:30 - 12:45 Molnár György - A Szakkör - Kézműves szakkör program a Kárpát-medencében - Tájékoztató
13:30 - 15:00 Ébődünét
15:45 - 16:30 Amrei Éva - Művészi művelés - Educatív műveltségfejlesztés Magyarországon
16:45 - 17:30 Éneklés Németi Mariannal - Kis Kikötői menti, sírvényfői népdalok népművelési egységműködéséről Fehérváron

Esti programok

19:00 - 20:00 Vacsera
20:00 - 22:00 Néprajzi Karácsony - a Helyzet zenekar és Madrasz Ágnes koncertje
22:00 - 22:30 Éneklés Németi Mariannal - Kis Kikötői menti, sírvényfői népdalok
22:30 Táncháru (Mártoni és Helyzet)

Gyűjtés/múzeum/kiállítás panel

11:00 - 11:45 Dr. Vass Erőse - A szentesi Szabadosi Néprajzi Múzeum Erdélyi tájegységi
12:00 - 12:30 Boros György - Selyei Levente - Történelmi Márton Múzeum 3.0
13:30 - 15:00 Ébődünét
15:45 - 16:15 Magorosi Ágnes - A Kádós Zoltán Néprajzi Gyűjtemény mobilalkalmazása
16:15 - 17:15 Sevelka Zsuzsa - Tájékoztató múzeumok és belső kérésre játékok
17:30 - 18:00 Gil Boglárka - Népdal, land street - interaktív Erasmus+ ToMIMEU projektbemutató

Népzene panel

11:00 - 12:00 Magyar Kálmán - „Magyar” management Amerikában
12:00 - 13:30 Németi Marianna - Éneklés hagyomány - hagyományos éneklés Németi és adatközlés a népdal hagyományok előadás és oktatási lehetőségei ma
13:30 - 15:00 Ébődünét
16:00 - 16:45 Fazakas Levente - Népzene a színpadon
17:00 - 17:45 Molnár Szabolcs - Népművelési Egyesület oktatási helye és projektjei

Néptánc panel

11:30 - 12:30 Néptánc a városokban - Kádár Emőke - moderátor, beszélgető partnerek: Káldosi Árpád, Orsolya István

Fotó/Film panel

15:30 - 17:00 Káldosi Jenő - Vargasi Levente - Programok fotóval, albummal, videóval ismereteket
17:30 - 18:30 Kerekesek - néprajzi dokumentumfilm - filmvetítés (Dr. Káldosi István néprajztudós és Vargasi Levente fotográfus, filmes szakember filmjei albumában lévő archív felvételek mesterségesen)

Népmese panel

11:00 - 12:00 Tóth Ágnes - Táborok a mesék színpadán (előadás és gyakorlati bemutató)
12:00 - 13:00 Istvánok Mária - Cigány népmesék
13:30 - 15:00 Ébődünét
15:30 - 16:30 Éreklés beszélgetés - Az előadás, rövid népművelési Erdélyben - Benkő Éva, Benkő Éva, Erdős Beata, Tóth Erka (moderátor)
16:30 - 18:00 Németi Nóra - Népmese-könyvtárak a Hagyományok Házában

Gyermekfoglalkozások panel

11:00 - 12:30 Székely Judit - Öböl-i játékok
12:30 - 13:30 Benkő Éva - Mesék, mesék, mesék - mesék játékos foglalkozás (gyakorlati bemutató)
13:30 - 15:00 Ébődünét
15:30 - 17:00 Benkő Árpád - A Csillagok Alapítvány gyermekfoglalkozásai az arad, táncos, mesés komplex gyermekfoglalkozás (előadás és gyakorlati műhely)
17:00 - 18:30 Fábrián Zsuzsa - „Játszódó körök” - Jelen Napok Kreatívjátékban (bemutató előadás és előzetes arad-i gyermekfoglalkozás, gyakorlati műhely)

Gyakorlati foglalkozás

11:00 - 17:00 Demeter Miklós - Fajáttékok készítése
11:00 - 17:00 Csiki Emőke - Népmesék
11:00 - 17:00 Bóni Izabella - Hangszer előtti hangzer - Interaktív hangszerekkel foglalkozás pedagógusoknak
12:00 - 18:00 Népi gyermekjátékok Tóth Ágnesrel és a Finom zenekarral

Csúszszínház

Csúszszínház

Iskola

Iskola

Népzene sátor

Népzene sátor

Filagória

Filagória

Kántori lak

Kántori lak

Óvoda

Óvoda

Kultúrotthon

Kultúrotthon

JátszóTér

JátszóTér

Erdélyi Táncháztalálkozó – 2022. szeptember 8-10.

Az Erdélyi Táncháztalálkozó 2022 szeptember 8-10-én került megrendezésre Székelyudvarhelyen, az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány, a Kaszaj Egyesület és az Udvarhely Néptáncműhely szervezésében. A rendezvényt csütörtökön délután a 45 éves a Kolozsvári Táncház – című fotókiállítással nyitottuk meg, ahol főképp az erdélyi táncházmozgalom veteránjai vettek részt, egy kötetlen beszélgetésen, a Székelyudvarhelyi Művelődési Ház előcsarnokában, majd 19 órától a Boldog nyárfalevél – a Maros Művészegyüttes és a Spectrum Színház közös produkcióját tekinthették meg a nézők. Pénteken folytatódott a rendezvény a megszokott közös felvonulással, muzsikálással, Székelyudvarhely központjában, a Patkóban. Onnan a meghívott együttesek, zenekarok, népzeneészek, valamint a sokas érdeklődők, együtt vonultak a Városi Park fele, zenészóval, ahol javában zajlott a Kézművesvásár és Borudvar, amely a rendezvény ideje alatt a résztvevők rendelkezésére állt. Az időjárás változása miatt a szlovákiai Generáció Táncegyüttes Hazai Esszencia című előadását a Művelődési Házban tartották meg. A 2021-es rendezvényen nagy érdeklődés övezte az Isteni kéz című filmet László Barna rendezésében, ezért úgy döntöttünk, most is lehetőséget biztosítunk a résztvevőknek, hogy megnézhessék, így pénteken és szombaton este is vetítésre került a film. A dokumentumfilm szorosan kapcsolódik az erdélyi népzenehez: a népzeneészek és táncházások körében is ismert szászcsovási zenészekről szól.

A péntek esti programot vacsora, majd táncház követte, egyidőben három helyszínen voltak táncházak, de több spontán mulatozás is alakult a szabadtéri sátrak alatt. A találkozóra meghívtunk huszonöt adatközlő zenészt (Palatka, Magyarlapád, Szászcsovás, Kalotaszeg, Sóvidék, Moldva) és tizenöt zenekart (Üsztürü, Heveder, Öves, Üver, Folker, Soroglya, Huzavona, Lelkes, Tokos, Rezeda, Virics, Kedves, Simó István és zenekara, Tarló) - ez közel kilencven zenészt jelent.

Szombat délelőtt a Művelődési Házban a Háromszék Táncegyüttes a Világhírű Redever táncjátékkal várta a gyerekeket. Ezt követően, hangszersimogató gyerektáncházat tartott Benedek Árpád a Soroglya zenekar kíséretében.

A vásárban huszonhárom alkotó munkáit tekinthették meg, többek között a réz-, és bőrműves, hímző-, szövő-, ruha-, szalmakalap-, vaskalap-, nemez-, és a selyemsál készítő, valamint a kosárfonók, ékszerészek, a viseletek mesterei és bútorfestők kínálták portékáikat, és a hangszerek, táskák, és játékok remekeiben is lehetett válogatni. A vásárral párhuzamosan szabadtéri gyerekfoglalkozások is voltak a Csiporka játszó- és alkotótér jóvoltából. A szabadtéri színpadon délelőtt 11 órakor kezdődött a meghívott néptáncegyüttesek műsora. Összesen huszonegy néptáncegyüttes vett részt, ami nagyjából ötszáz táncost jelent, Szatmártól Sepsiszentgyörgyig. A résztvevők negyedórás műsorral készültek, szatmári, szilágysági, kalotaszegi, szucsági, magyarpalatkai, mezőmadarasi, marossárpataki, vajdaszentiványi, sóvidéki, székelyderzsi, gyimesi és moldvai, bonchidai, délalföldi, nagyecsed, marosmagyarói, felvidéki, bukovinai, táncal-zenével.

Ezúttal sem maradt el néptáncoktatás, feketelaki táncokat oktattak, Kiss Zsolt és Tálás Ágnes. A néptáncoktatást borkostoló követte, Orbán Ottó Küküllőmenti borász hozott finomabbnál finomabb borokat.

Az Erdélyi Táncháztalálkozó fénypontja a szombat esti gála, ahol az Üsztürü zenekar 30 éves születésnapját ünnepelhették meg, a Városi Sportcsarnokban, ahol több mint kétezer ember vett részt. Az Üsztürü zenekar pályafutása 30 évvel ezelőtt Székelyföldön indult. A koncert előtt ünnepi beszédet mondott Kelemen László, a Hagyományok Háza főigazgatója, Orendi István főszervező, Tóth László, Magyarország csíkszeredai konzulátusának főkonzulja, és Bíró Barna Botond, Hargita Megye Tanácsának alelnöke. A Gálát filmvetítés, és hajnalig tartó táncműmultság követte. Az Erdélyi Táncháztalálkozón közel ezer meghívott vett részt, néptáncosok, népzeneészek, kézművesek.

<https://www.ehh.ro/index.php/hu/programok/fesztivalok/104-erdelyi-tanchaztalalkozo-2023>

Erdélyi
TÁNCHÁZTALÁLKOZÓ
SZEPTEMBER 8-10. | SZÉKELYUDVARHELY

Fotók és filmek a
45 ÉVES KOLOZSVÁRI TÁNCHÁZ
pillanataiból

CSÜTÖRTÖK, 2022.09.08., 18 ÓRA
MŰVELŐDÉSI HÁZ

A kiállítás szombat estig tekinthető meg.

Erdélyi **TÁNCHÁZTALÁLKOZÓ** SZEPTEMBER 8-10. | SZÉKELYUDVARHELY

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Művelődési Ház
SZÉKELYUDVARHELY

aiC
amigo & intercost

Combridge
Deutsche Telekom Group
T..

XXVI. Botorka Fesztivál - 2022

A 26. Botorka Néptáncfesztivál alkalmával szeptember 15. és 18. között megtelt táncos, zenés étellel ez a felcsíkon található, egykor még szebb napokat is megélt kisváros. Táncsoportok érkeztek Csíkkozmasról, Csíkszenttamásról, Csíkszentdomokosról, Borszékről, Székelyudvarhelyről, Gyimesbükkéről, Derecskéről, Moldvából, Csíkrákosról és természetesen Balánbányáról is. A nappalok csapatjátékok zsongásától voltak hangosan, esténként pedig előadások majd táncházak követték egymást, így alkotva meg azt a légkört melybe, ha az ember e kis időre beleköltözött, elszakadt a hétköznapiokról. Vonók és húrok között ő maga is nótába kezdett, és így töltötte el szeptembernek ezen kivételes hétvégéjét, melynek végén a Gálaműsor csak hab a tortán volt.

A fesziválidőszak és zsúfolt nyári programok lejártaival a 2022-es évet a heti rendszeres foglalkozásaink újraindításával folytattuk, egészen 2023 tavaszáig, a nyári szünet kezdeteig. A rengeteg pozitív visszajelzés és a jelentkezések sokasága arra enged következtetni, hogy hiánypótló foglalkozásokról van szó, amelyek minden korosztályt érintenek és amelyek mostanra már jól bejáratódtak mind a négy városban, illetve azoknak környékén. Ilyen foglalkozások például a **Mondókázó/Ölbéli játékok**: Erdély szerte tartjuk Ölbéli játék programjainkat - ezek a játékok a kisgyermek és szülő érzelmi kapcsolatára hatnak, a gyerekek testi-lelki fejlődését biztosítják, a beszédértés alapjait segítik, illetve a zenei-ritmikus, vagy akár a természettudományos-matematikai képességeket fejlesztik. Bárhol, bármikor elővehetjük, és alkalmazhatjuk az itt tanult, az adott helyzethez illő éneket, mondókákat.

Mesés-zenés Táncház óvodákban - interaktív mese: a mese van a középpontjában, amit játékosan, táncosan előcsalogatunk, és az egész mese cselekményét meg-megszakítjuk mondókákkal, játékos ritmusgyakorlatokkal, népi játékokkal, táncokkal, amibe a gyerekeket is bevonjuk. A közép és nagycsoportos óvodásokat, és a kisiskolásokat szólítjuk meg, hiszen a táncot és ritmusgyakorlatokat mindkét közönségnek, korosztálytól függően tudjuk alakítani.

Tipegő táncház: ahol a már járni tudó gyerekeket hozhatják a szülők. Mondókákkal, testtudat kialakításával, kéz, láb koordináció fejlesztésével, tapsoltatókkal, dobbantókkal játszhatnak, majd táncolhatnak a legapróbbak, a szülők segítségével, egy fél órás foglalkozásban. **Ovis táncház/Gézengúz táncház:** ide a már óvodába járó (vagyis közösségbe szoktatott), 3 évet betöltött gyerekektől 7 éves korig járhatnak a gyerekek, ahol a szülők ott hagyhatják őket, hiszen már önállóan körbe tudnak állni, igazodni. Itt egy egész órás/másfél órás foglalkozáson vehetnek részt a gyerekek, táncba hívóval, játékos bemelegítővel, ismerkedőkkel, ritmusgyakorlatokkal, tánclépésekkel szokjuk a zenét, ezt követően az aktuális jeles napokra, hagyományokra felhívjuk a figyelmet, majd e köré építjük a táncanyagot, és levezetésképpen a népi gyermekjátékokat is.

**Gézengúz
gyermektáncház**

Élő zenés foglalkozás szerdánként 17:00-tól óvodásoknak és
18:00-tól kisiskolásoknak

Marosvásárhely, Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány
Sáros utca (Târgului) 1. szám

Foglalkozásvezetők:
Moldován Emese, Molnár Rozália, Virginás Tar Emese

ERDÉLYI HAGYOMÁNYOK HÁZA
ALAPÍTVÁNY

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Hiánypótló kezdeményezés indult **Népzeneész Klub** címmel a csíkszeredai irodában, ahol minden második héten közös céllal gyűlnek össze az érdeklődők: olyan tanulási, szórakozási lehetőséget megteremteni közösen, ahol a környék népzeneészei megismerkedhetnek egy-egy tájegység zenei kultúrájával, valamint együtt muzsikálhatnak kedvükre.

Népzeneész Klub

Csíkszeredában

Belépő: a hangszered

HELYSZÍN: CSÍKSZEREDA, PETŐFI SÁNDOR UTCA 30.

HANGKÖZ

Kacagókaláka indult Kolozsváron: Barabás László gyűjtései és Bálint Zsigmond fotográfus munkái nyomán tudjuk, hogy Alsósófalván a fonót nevezték így, a fonóbeli munka közben eljátszott játékok, elmesélt történetek és a hozzá kapcsolódó hangulat kifejezője volt. Az ilyen közösségi alkalmakra vágyó leányokat és asszonyokat várjuk Kacagókalákára valami izgalmasat alkotni (fonás, nemezelés, hímzés, gyöngy vagy bőr ékszer készítése, bordás laska sirítése, mézeskalácsdíszítés, és még sok minden más) miközben énekelünk, beszélgetünk és nagyokat nevetünk! Partnerségben megvalósuló kézműves tevékenységek, inas programok/műhelymunkák zajlottak egész évben, Erdély-szerte Nagyváradtól Sepsiszentgyörgyig.

ERDÉLYI HAGYOMÁNYOK ÉVÉZŐ ALAPÍTVÁNY

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Heltai FolkCenter

Erdélyi Könyvtár Alapítvány

ÚJ HELYSZÍNEN!

Kacagókaláka

MINDEN MÁSODIK CSÜTÖRTÖKÖN
HELYSZÍN: KOLOZSVÁR, HELTAI FOLK CENTER, MIKÓ U. 18. SZ.

FEBRUÁR	2. SZALAGSZÖVÉS (SZÁDFÁVAL) 16. SZALAGSZÖVÉS (KÁRTYÁVAL)
MÁRCIUS	2. KOKÁRDAKÉSZÍTÉS (KÜLÖNFÉLE TECHNIKÁKKAL) 16. GICEKÉSZÍTÉS (TOJÁSÍRÁSHOZ) 30. TOJÁSÍRÁS ÉS KÜLÖNFÉLE TOJÁSDÍSZÍTŐ TECHNIKÁK

Folytattuk online **Levelezőversenyünket** is, amelynek célja egész éven át tartó játékos feladatokon keresztül megismerni és felderíteni az erdélyi magyar népi kultúra sokszínű világát. Örölnénk, ha a generációk közötti kapcsolatokat is erősítenénk, így a gyerekeket arra ösztönözzük, hogy hozzátartozóikat (szülőket, nagyszülőket, idősebb rokonokat), szomszédaikat faggassák ki, meséltesék, családi közös programként próbálják ki azokat a hagyományos tevékenységeket, amelyekből annak idején a gyerekek is természetesen vették ki a részüket. Több száz iskolás jelentkezett egész Erdélyből a versenyre.

HagyományOKOS

Támogató:

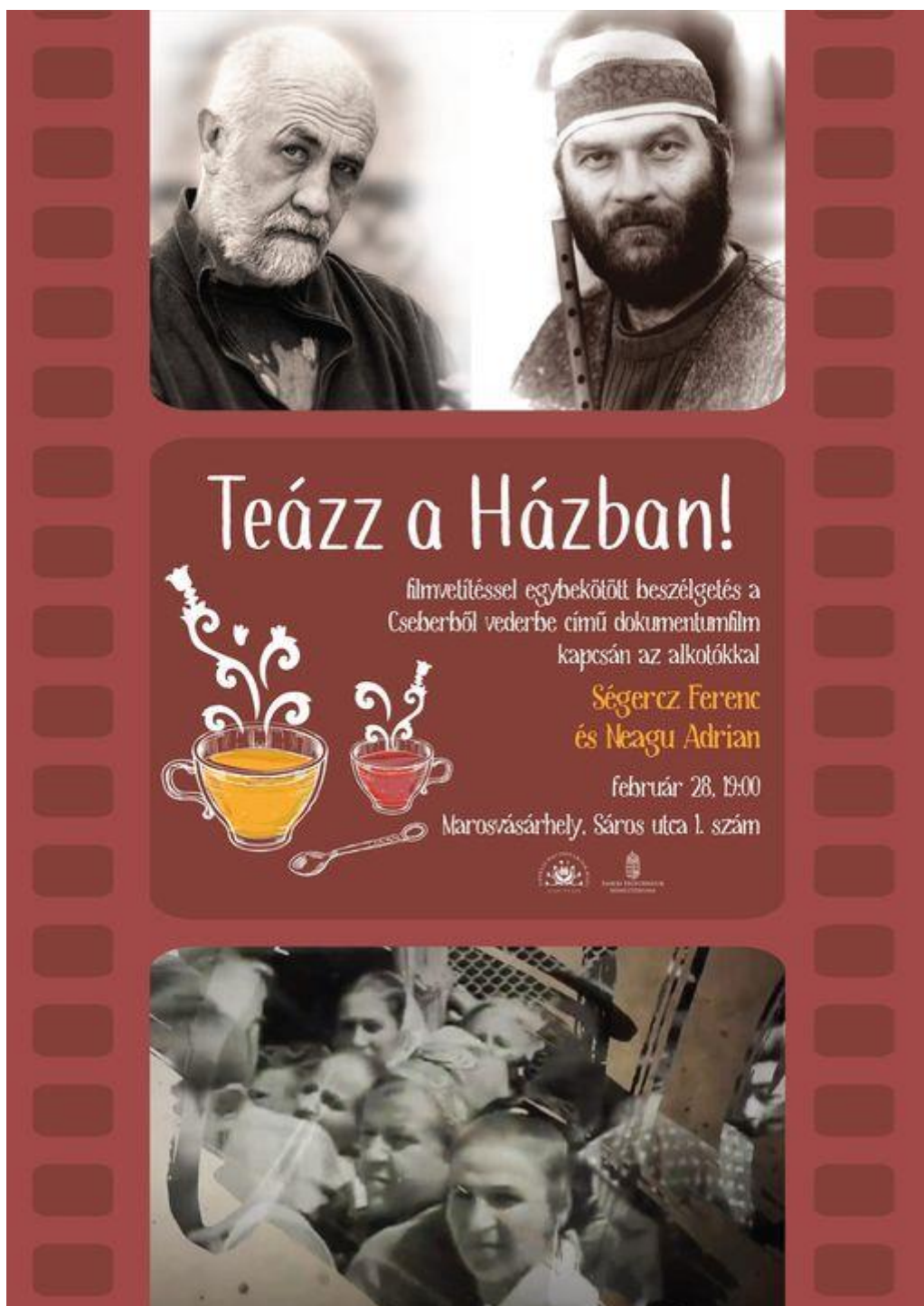

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

**3 fordulós levelezőverseny
2-4. osztályos gyerekeknek**

Filmklubunkat Teázz a Házban cím alatt folytattuk. A program keretén belül marosvásárhelyi székházunkban néprajzi vonatkozású alkotásokat vetítünk az érdeklődőknek. A dokumentum-, riport- és művészfilm bemutatókat havonta szervezzük.

The poster features a red background with a filmstrip border. At the top, two black and white portraits are shown: an elderly man with a white beard on the left, and a man with a beard and a traditional headband on the right. Below the portraits, the title "Teázz a Házban!" is written in a large, white, serif font. Underneath the title, there is a line of text: "filmvelítéssel egybekötött beszélgetés a Cseberből vederbe című dokumentumfilm kapcsán az alkotókkal". To the left of this text are two stylized illustrations of teacups, one yellow and one red, with steam rising from them. To the right of the teacups, the names "Ségercz Ferenc és Neagu Adrian" are written in a yellow, serif font. Below the names, the date and time "február 28, 19:00" and the location "Marosvásárhely, Sáros utca 1. szám" are listed. At the bottom right, there are two small logos: the coat of arms of Romania and the logo of the National Institute for Cultural Heritage.

Ifjúsági-, vándor- és felnőtt táncházakat szervezünk minden városban, ahol a hajnalig tartó mulatságok mellett különböző tájegységek táncainak és népdalainak megtanulására is lehetőséget nyitunk. Továbbá Rendhagyó énekórák, népzenekurzusok, és sok más kézműves tevékenység, alkotó-műhely foglalkozások színesítik heti/kétheti/havi rendszeres eseményeink skáláját.

A karácsonyi és húsvéti ünnepekre és az időszak jeles napjaira hangolódo foglalkozásainkon városenként több száz résztvevő fordult meg, egészen fiattól idősig, és láthatta, tapasztalhatta, tanulhatta néphagyományainkat komplex gyerekfoglalkozások vagy akár családos délutánok formájában.

Nagy sikernek örvendett az **“Ég és föld”** című Nagycsütörtöki koncertsorozatunk, amely kezdetben 3 helyszínen: a csíkszeredai Szent Ágoston templomban, Marosvásárhelyen a Vártemplomban és Kolozsváron az Evangélikus templomban került megrendezésre. A néphagyomány kiemelt helyen tartja számon a nagyhét eseményeit, melyekben jelen van a halál és a szenvedés, ugyanakkor a mindezeket feloldó feltámadás és megdicsőülés is. A koncertekben az égi, szakrális, nagyheti kompozíciókat éneklő kórus a földi népművészettel társul. A koncertsorozat 2023-ra kiegészült egy új helyszínnel, a negyedik nagy vallási irányzatot képviselve Székelykeresztúron, az unitárius templomban.

FOLKFÓRUM – 2023. május 12–14.

Idén új időpontban, tavasszal rendeztük meg Marosvásárhelyen a Maros Művészegyüttes és az Erdélyi Hagyományok Háza közös szervezésében a FolkFórum fesztivált. A helyszínt a vásárhelyi vár udvara és bástyái biztosították. A Folkfórum fesztivál Erdély egyetlen, általunk kezdeményezett interetnikus fesztiválja, megszólítja mindazokat, akik a népi kultúrával foglalkoznak nemzetiségtől függetlenül, bemutatja az itt élő emberek népszokásait, hagyományait felelevenítve azokat, közelebb hozva az embereket egymáshoz, hogy barátságok szövődjenek, kovácsolódjanak. Változatos, színes kulturális program-kínálat mellett volt egy központi nagyszínpad, amely teret adott a népzenei, ének és tánc fellépéseknek a Maros megyei amatőr néptáncsoportoktól (Boróka, Napsugár, Kikerics, régeni szász néptáncgyüttes, Ludasi Ardealul néptáncgyüttes, Doina Mureşului néptáncgyüttes stb.), a hagyományőrző csoportokig, a hivatásos együttesekig. A több száz amatőr táncos számára páratlan lehetőség nyílt az adatközlőkkel való találkozásra. Különböző előadások és szakmai kerekasztalbeszélgetések is színesítették a fesztivált, a kisebb korosztályra is gondoltunk Hangszermesék előadással és élő mesemondással, továbbá kézműves foglalkozásokkal: szövés, kötélverés, bőrdíszművesség, fafaragás, szalmafonás, viseletkészítés, nemezelés, ikonfestés, cipőkészítés, kucsmakészítés, hangszerkészítés, kosárfonás. Az estétet táncos multság zárta.

A fent kiemelt rendezvényeken kívül számos más esemény társszervezői lehettünk: a Babeş – Bolyai Tudományegyetem marosvásárhelyi kihelyezett tagozata hallgatóinak képzést indítottunk: a leendő pedagógusok népi gyermekjátékok, népdalok, népi hangszerek területén való oktatását vállaltuk, amelyet ők majd tovább taníthatnak, Mesedélutánokat tartottunk, heti rendszeres Komplex gyerekfoglalkozásokat, Népdaléneklő kurzusokat, Családi délutánokat, Kiállításokat, Szoknyavarró műhelyeket, Hímzés-, Növényi festés-, Nemezelés tanfolyamokat szervezünk az érdeklődőknek.

Ezek mellett az azelőtti évekhez hasonlóan 12 partnerrel kötöttünk szerződést a **Jeles Napok** című programra, ahol Erdély szerte a gyerekek a jeles napjainkkal ismerkedhettek meg népi játékokon, kézműves foglalkozásokon keresztül.

Programjainkról az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány Facebook oldalán (<https://www.facebook.com/ErdelyiHagyomanyokHaza>), a weboldalon (<https://ehh.ro/index.php/hu/>) illetve mostmár Instagram oldalunkon (<https://www.instagram.com/erdelyihagyomanyokhaza/>) tudósítunk, továbbá a helyi sajtóba is folyamatosan felhívásokat, értesítéseket küldünk egy-egy soron következő eseményünkről.

Készítettünk zászlókat, roll-up-okat és bannereket, amelyeken az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány logója mellett feltüntettük az Emberi Erőforrások Minisztériumának logóját is. Ezeket minden általunk szervezett/társszervezett rendezvényen jól látható helyekre tesszük ki.

A kezdeti, eseményekben szegény évek után örülünk, hogy 2022-ben és eddig 2023-ban is, ilyen nagy érdeklődésnek örvendő rendezvényeket valósíthattunk meg - találkozások, tanulás, minőségi zene, tánc, táncszínház és más folkprogramoknak lehetett és lesz részese az erdélyi közönség és a népi kultúrát kedvelő érdeklődők.